Heikki Vierimaa 15.11.2021

Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta, asiantuntijakuuleminen ti 16.11.2021

U 56/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu energiaverodirektiivi)

Pyydettynä lausuntona uudelleen laaditusta energiaverodirektiivistä Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

- Suomen tulisi vastustaa esitettyä biomassan energiaveroa
- Myös monet muut direktiivissä ehdotetut muutokset lisäävät teollisuuden kustannuksia

Eduskunnassa on parhaillaan käsittelyssä useita EU-esityksiä, jotka vaikuttavat metsäteollisuuden toimintaedellytyksiin. Metsäteollisuus on energiaintensiivinen, runsaasti luonnonvaroja jalostava, raaka-aineita ja tuotteita kuljettava sekä kansainvälisessä kilpailussa toimiva ala.

Tausta

Metsäteollisuus on Suomessa jo pitkälle irtautunut fossiilisista polttoaineista. Alan ilmastotiekartasta on nähtävissä, että tehtaamme voivat olla lähes fossiilivapaita vuonna 2035, mikäli toimintaympäristö tukee ilmastomyönteisiä investointeja. Samaan aikaan alan tuotteista voidaan saada yhä suuremmat ilmastohyödyt sekä jatkaa metsävarojen kasvattamista. Metsäteollisuudella on siten suuri merkitys Suomen ilmastotavoitteille sekä talouden ja työllisyyden vahvistamiselle. Menestyvä metsäteollisuus palvelee myös EU-esitysten vastaavia tavoitteita.

EU-tasoiseen energiaverotukseen esitetään merkittäviä metsäteollisuuden toimintaympäristöön vaikuttavia muutoksia. Kuljetus- ja energiaintensiivisenä alana metsäteollisuus on huolestunut uudistuksen vaikutuksista teollisuuden suhteelliseen kilpailukykyyn.

Suomen tulisi vastustaa esitettyä biomassan energiaveroa

Metsäteollisuus ry pitää huolestuttavana, ettei valtioneuvosto ole muodostanut kantaa Suomen kannalta keskeisiin energiaverodirektiivin soveltamisalan säädöksiin.

Uusiutuvalle ja kestävyyskriteerit täyttävälle biomassalle ehdotetaan energiaveroa, vaikka samaan aikaan EU pyrkii kasvattamaan uusiutuvan energian osuutta. Komission kesällä julkaisemassa uusiutuvan energian direktiivissä EU:n yhteistä uusiutuvan energian tavoitetta nostetaan 40 prosenttiin. Suomen nykyisen 51 prosentin tavoitteen

arvioidaan nousevan 57 prosenttiin. Biomassan vero nostaisi teollisuuden kustannuksia ja vaikeuttaisi Suomen uusiutuvan energian direktiivin mukaisen tavoitteen saavuttamista.

Fossiilisten polttoaineiden osuuden pieneminen metsäteollisuudessa on vuosikymmenien mittaisen kehitystyön tulos. Ehdotetun biomassan veron lisäksi uudistunut päästökauppadirektiivi uhkaa tiputtaa yli 95 % biomassaa käyttävät laitokset pois päästöoikeuksien ilmaisjaon piiristä. Päästökaupan tulisi muiden direktiivien ohella kannustaa uusiutuvan energian käytön lisäämiseen, eikä rangaista korkeasta uusiutuvan energian käytöstä. Useiden eri direktiiviehdotusten kustannusvaikutukset ovat huomattavia ja hämärtävät Suomen kannalta tärkeän metsäteollisuuden tulevaisuuden näkymiä. Biomassan rooli uusiutuvana energiana ja metsäteollisuuden tuotteiden substituutiovaikutukset ilmaston muutoksen hillinnässä tulisi huomioida EU:n direktiiveissä laaja-alaisesti.

Biomassan vero merkitsisi varsin vaikeasti ratkaistavia rajanveto-ongelmia lämmityksen ja teollisten prosessien välillä, mikä todennäköisesti johtaisi teollisuuden kustannusten nousuun. Bioenergiavero ei myöskään tekisi eroa energiapuun ja kuitupuun välillä. Myös energiaturvetta esitetään energiaverodirektiivin piiriin. Energiaturpeen veromuutos lisää puun lämmityskäytön suhteellista kannattavuutta ja siten uhkaa ohjata jalostuskelpoista puuta poltettavaksi. Suomen tulisi selkeästi ottaa kantaa nykyisen energiaverodirektiivin soveltamisalan puolesta, eikä avata EU:lle toimivaltaa säädellä biomassojen verotuksesta EU-tasolla.

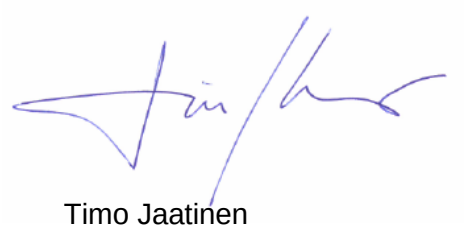
Muut direktiivissä ehdotetut teollisuuden kustannuksia lisäävät muutokset

Tieliikenteen polttoaineiden verotuksen muutokset uhkaavat nostaa teollisuudelle tärkeän dieselöljyn hintaa jopa 26 sentillä per litra. Lisäksi meriliikenteelle esitetään minimiveroa, joka uhkaa nostaa Suomen vientiteollisuudelle tärkeän meriliikenteen kustannuksia yhdessä muiden komission esitysten kanssa (FuelEU Maritime ja ETS). Emme pidä komission ehdotuksia veromuutoksista perusteltuina.

Sähköverotuksessa ei voisi enää eriyttää kuluttajien sähköverosta omaa erillistä teollisuuden sähköverotasoa. Sen sijaan kansainvälisessä kilpailussa oleville energiaintensiiviselle teollisuudelle voitaisiin suorittaa energiaveropalautuksia. Suomessa on juuri alennettu teollisuuden sähköveroa ja siirtymäajan jälkeen energiaveropalautus poistetaan.

Esitetty energiaverodirektiivi edellyttäisi palaamista juuri muutettuun aiempaan veromalliin. Emme pidä komission esitystä tältä osin perusteltuna.

Metsäteollisuus ry



Timo Jaatinen
toimitusjohtaja